

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Pirotski sporazum

sklenjen letos na spomlad med delegiranimi komisijami Jugoslavije in Bolgarske, je vseboval troje konvencij o ureditvi in izboljšanju obmejnega prometa med obema državama, določbe glede potnih listov in vizumov v splošnem ter posebej za dvolastnike in določbe glede ustanovitve posebne mednarodne komisije za reševanje obmejnih sporov. Z ozirom na neprestane vpade in zločine komitašev makedonskega komiteta na našem ozemlju tudi še po sklepu sporazuma je pa naša vlada zahtevala, predno ratificira sporazum, še tudi, da se mora iz desetkilometerskega obmejnega pasu odstraniti vse osebe, ki so bile od makedonstvujuščih tam na novo naseljene, ter da se mora tudi likvidirati vprašanje dvolastniških posestev potom zamenjave ali odkupa tako, da dvolastnikov ne bi bilo več. Edino na ta način, je povdarjala neprestano naša vlada, je mogoče ustvariti na meji med Jugoslavijo in Bolgarijo mirne sosedske odnose. To svojo trditve in zahtevo je tudi podprla s konkretnim dokaznim materialom.

Toda bolgarska vlada, ki še vedno stoji močno pod vplivom raznih protijugoslovanskih struj, deloma domačih, deloma tudi od zunaj, je neprestano izigravala pirotski sporazum in je zlasti pred tedni pričela tudi v inozemstvu nečuvno kampanjo proti naši državi. Podkupila je celo vrsto francoskih listov, našla je zaslombo pri dopisnikih raznih nemških listov, in pod zaščito italijanske zunanje politike je dvignila proti naši državi težke obtožbe v zunanjem svetu. Minister zunanjih zadev Burov sam se je podal v inozemstvo, da v Franciji in drugod podminira zaupanje v našo državo in nas naslika kot element nereda in nemira. Še enkrat so napeli tudi bolgarski oficijozni vse sile, da ob sodelovanju makedonskih band in raznih vojnih krivcev morebiti vendarle preokrnejo javno mišljenje Evrope in sveta v zadevi mirovne pogodbe in svet prepričajo o potrebi, da se prikloni Makedoniji Bolgarski. Akcija pa je padla v vodo. Sofijski list »Zname« popolnoma odkrito priznava neuspeh g. Burova v inozemstvu, in priznava, da mu je Francija pokazala edino možno pot direktnega sporazuma med Sofijo in Beogradom v vseh vprašanjih in brez ozira na pirotski sporazum.

Postopanje bolgarske vlade v inozemstvu je naravno odprlo tudi še celo vrsto drugih vprašanj, ki jih bo treba med obema državama rešiti. Da se omogoči rešitev celega kompleksa odprtih vprašanj v novih direktnih pogajanjih, je jugoslovanska vlada po svojem sofijskem poslaniku g. Nešiću včeraj odpovedala pirotski sporazum, češ da se na podlagi teh konvencij ne morejo reševati obmejna vprašanja, ki so med obema državama nastala. Treba z novimi pogajanjimi rešiti vsa vprašanja in zlasti doseči sporazum v vprašanju desetkilometerskega pasu ob jugoslovansko-bolgarski meji. Edino tako se bodo dali vsi spori spraviti s sveta in se bo tudi onemogočilo izigravanje že obstoječih dogovorov.

Za ravnotežje Anglije in Zedinjenih držav na morju

USPEH PRVIH POGAJANJ MED MACDONALDOM IN DAWESOM. - NAČRT ZA SPLOŠNO RAZOROŽITEV NA MORJU.

LONDON, 31. julija. Privatni tajnik ministrskega predsednika Macdonalda je objavil snoči komunike o razgovorih med Macdonaldom, ameriškim poslanikom Dawesom in Gibsonom radi angleško-ameriških priprav za razorožitev na morju. Komunike naglašajo, da so bila prva posvetovanja zelo uspešna. V poučenih krogih zatrjujejo, da so doseženi rezultati tako zadovoljivi, da moreta Anglija in Amerika že sedaj predložiti Franciji, Italiji in Japonski svoj načrt o razoroževanju obeh držav na morju. In ravno ta načrt bi mogel kasneje služiti za splošno razorožitev.

Angleški ministrski predsednik Macdonald računa s tem, da bodo svojega odhoda v Washington že dobil odgovore iz Rima, Tokija in Pariza, tako da se bo lahko že v Washingtonu končno določil kraj in čas, kjer naj bi se vršila splošna razorožitvena konferenca.

O angleško-ameriškem začasnem dogovoru so razširjene v javnosti sledeče posameznosti: Obe velevladi sta se zavezali, da odklanjata vsako oboroženo poravnavo konfliktov, vsled česar je sedanje stanje linijskih ladij, rušilcev torpedov, torpedov in podmornic preveliko in presega tako pomorsko-policijske kakor tudi obrambne namene.

Težkoče pa so nastale, ko so Amerikanci zahtevali, da naj Anglija potopi vse nadstevilne svoje oklopnice. Zastopnik angleške admiralitete je tekom nadaljnjih pogajanj pojasnil, da opravljajo angleške oklopnice večinoma policijsko službo na morju in da ne pridejo v poštev za vojno. Pač pa so Angleži zato predlagali Zedinjenim državam, da naj zgrade tudi oni enako število oklopnih križark, da se na ta način doseže ravnotežje obeh brodovij.

Briand o nalogah svojega kabineta

PARIZ, 31. julija. Razpravljajoč o sestavi Briandovega dvanajstega kabineta, ki je popolnoma neizpremenjen biviš Poincarejev kabinet, v katerem je Briand razen zunanjega ministrstva prevzel še ministrsko predsedstvo, naglašajo današnji francoski listi, da je to le prehodna vlada z omejenim programom, ki ji je usojeno le kratko življenje.

Ministrski predsednik Briand sam je označil svoj kabinet kot »haaško vladno«, ki ima edino nalogo, da uspešno zastopa Francijo v Haagu. V trenutku, ko gre za to, da se likvidira vojna, se mora v Haagu zastopana vlada tudi v parlamentu opirati na močno večino. Zato, je izjavil Briand, bo tudi on apeliral na senat in zbornico, da naj odloži vse notranje-politične spore, da bo mogla nova vlada s čim večjo avtoriteto zastopati interese Francije na haški reparacijski konferenci.

Nesreča ministra dr. Beneša

PRAGA, 31. julija. Kakor poroča »Večerni List« iz Hlumeca, bi bil češkoslovaški zunanji min. dr. Beneš, ki se mudi tamkaj na letovišču, med kopanjem kmalu utonil. V sili so mu priskočili na pomoč skavti in ga rešili sicer sigurne smrti.

Lakota na Kitajskem

LONDON, 31. julija. Po poročilih mednarodnega komiteja za omiljenje lakote na Kitajskem je še vedno nad

Bolgarski vladi stvar očitno ne gre v račun. Izjava, ki jo je podal bolgarski min. predsednik Ljapčev, je dokaz zadrege radi neuspeha ministra Burova v Parizu, vsebuje pa tudi neresnice na račun naše države. Bolgari so očitno hoteli pod krinko markirane lojalnosti in nezadostnih določb pirotskega sporazuma še naprej v kalnem ribariti. Sedaj je tega slepomišljenja konec. Odločno gesto,

35 milijonov ogroženih od lakote. Cel pokrajine na severozapadnem delu Kitajske so podobne puščavi. V nekem mestu je padlo število prebivalstva od 60.000 na 3000. Med prebivalstvom se je pojavilo vsled lakote kanibalstvo in se ljudje trgajo za meso mrličev.

Zrakoplov »Grof Zeppelin« pripravljen za start

FRIEDRICHSHAFEN, 31. julija. Ako bo vreme ugodno, bo jutri »Grof Zeppelin« startal za polet v Zedinjene države. Zrakoplov pa ne bo ostal dolgo v Ameriki, ker se namerava takoj nato odpraviti na pot okoli sveta.

Operacija Poincareja

PARIZ, 31. julija. Bivši francoski ministrski predsednik Poincaré, ki je radi bolezni v požiralniku demisioniral, bo v četrtek operiran. Operacijo bo izvršil znani kirurg profesor Marion.

Velika nesreča v rudniku

23 mrtvih, 12 ranjenih.

BRESLAU, 31. julija. V Niedersdorfu pri Waldenburgu se je pripetila v tamkajšnjem rudniku strašna nesreča. V dveh rovih je nastal požar, ki je imel strašne posledice. Katastrofa je namreč zahtevala 23 smrtnih žrtev, 12 rudarjev pa je bilo težko ranjenih. Med mrtvimi je bilo 14 oženjenih. Med težko ranjenimi se jih bori 7 s smrtjo, tako da se

s katero je naša vlada situacijo presekal in hoče ustvariti jasnost, je treba le pozdraviti. Na naši meji napram Bolgariji mora končno priti do miru in reda. Makedonske komitske tolpe morajo izginiti. Ako je bolgarska vlada preslaba, da v svoji zemlji sama razmere uredi, kakor zahtevajo to interesi sosedstva in miru, bo pač treba napeti druge strune.

bo število smrtnih žrtev zvišalo najbrže na 28. Iz dosedaj še nepojasnenih vzrokov so se vneli jamski plini in prišlo je tako naglo do eksplozije, da se v rovih nahajajoči se delavci sploh niso mogli več rešiti. Zračni pritisk je bil tako silen, da je vrgel več delavcev ob stene in so se takoj ubili. Med svojci ponesrečencev so se odigravali pretresljivi prizori, ko so mrličje in ranjence potegnili izpod razvalin.

Autobus padel v prepad

BUKAREŠT, 31. julija. Na Sedmograškem je strmoglavil nabito poln potniški avtobus v tri metre globok prepad, pri čemur so bili trije potniki ubiti, 15 pa težko ranjenih.

Današnji živilski trg

se je razvil že v zgodnjih jutranjih urah. Prevladovalo je raznovrstno domače sadje, potem poljski sadeži in mnogo povrčja. Cene so bile sledeče: Solata, lepa glavata po 1 Din, endivija 3 komadi 1 Din, stručenica nekoliko dražja. Zelje Din 1—3 glava, kumare 50 para do 1 Din, ohrovt 2—4 Din. Med povrčjem je posebno briljirala paprika. Lepi, veliki sadeži so stali celo 50 para komad, povprečno pa se je prodajala po 3—4 komade za 1 Din. — Kumare za vlaganje 4—6 komadov za 1 Din. Krompir 8 Din merica.

Sadje je bilo najbolj zastopano v hruškah in jabolkah. Prve si dobil 6—8 komadov za 1 Din, druge 2—4 komade. — Marelice 0,25—1 Din komad, domače breskve komad 1 Din, rмене slive 10—12 komadov 1 Din, grozdje na laških stoninah 18 Din kg.

Na perutinarskem trgu je bilo mnogo piščancev, par po 25—50 Din, kokoši po Din 40—60 Din komad, zajci 10—25 Din komad.

Na Vodnikov trg je dospelo 8 vozov krompirja, čebule, kumare in hrušk. Cene na tem trgu so bile nižje kakor na živilskem trgu. Merica krompirja se je nudila po 7 Din, hruške pa so bile po 7—8 komadov za 1 Din.

Na Trg svobode je dospelo do 10. dop. samo 12 voz sena. Prodalo se je vsega 9 voz. Povpraševanje je bilo veliko. Seno je notiralo Din 70—75 meterski stot. Slama je danes izostala.

Srbski kmetovalci v Mariboru

Kmetovalci iz Južne Srbije prispejo v četrtek dne 1. avgusta popoldne na Grobelno, od koder krenejo na kmetijsko šolo v Št. Jurju. V okolici Št. Jurja si bodo ogledali nekaj kmečkih posestev in zadružnih naprav. V Maribor prispe ekskurzija v petek, dne 2. avgusta, z vlakom ob 9.24, si ogleda vinarsko šolo in odpušujejo popoldne z brzovlakom proti Zagrebu. Zeleti bi bilo, da bi bil sprejem na kolodvoru prisrčen. Zato se vabijo prijatelji naših južnih bratov, posebno pa še vse kmetijske organizacije, da se sprejema na kolodvoru v petek ob 9.24 udeležijo v čim večjem številu. —

Drzen vlom pri Sv. Marjeti ob Pesnici

Iz Sv. Marjete ob Pesnici nam poročajo, da se je davi okrog 4. zjutraj, ko je šel gospodar Josip Partlič klicat svojega hlapca, priplazil v hišo neznanec, ki je vdrl v zaklenjeno omaro posestnika ter mu odnesel razun Din 4.000 v gotovini, še zlato uro z verižico in popolnoma novo črno obleko. Takoj avizirano orožništvo je podvzelo vse korake, da izsledi drznega vlomilca.

Počitnice mestne dece

FERIJALCI SE VRAČAJO. — NESREČNE POČITNICE. — REFORMA PARKOV. — TESNA PRAVILA OMIKANE DRUŽBE. — SKAVTIZEM. — TEŽKOČE ŠIRŠIH SLOJEV. — NA DEŽELO!

Prve skupine otrok se vračajo iz počitniških kolonij! Kislih obrazov prihajajo s svojimi culicami in skromnimi kovčki... Teško je bilo slovo od veselih tovarišev in od prijaznega ferijalnega doma, a še težje od sinjega morja, ki je ves čas v tako obilni meri delilo svoje blagore zdravja potrebnim malčkom. Prerogene na duši in na telesu sprejema zopet živa realnost domače hiše: enolična vsakdanost in večinoma — pomanjkanje in siromaštvo. Marsikom so bili lepi počitniški dnevi najsrečnejša doba mladega življenja: saj tam ni bilo nasprotja med malimi in velikimi, bogatimi in revnimi, plahimi in drznimi... Veselje enega je bila sreča vseh! Žal je bilo le malo, zelo malo tistih — presrečnejšev!

Mnogo, mnogo je pa onih, ki jim sreča ni bila mila. Tam v predmestju, v umazanih, napol podrtih brlogih bede in boleznih bivajo in preživljajo »počitnice«. V brezdelju tekajo po ozkih ulicah — upadlih, porumenelih lic, šibkih udov, s topim izrazom v očeh. Beseda materina ni ljubezniva, roka očetova vihti palico nad otroci, če prosijo kruha... Ta deca strada zraka, solnca, kruha, predvsem pa ljubezni. Razmere pa ne pripuščajo, da bi večje število otrok preživelo par tednov v koloniji. Pa se vzgojitelji in zdravniki čudijo in sprašujejo: Kje je njihovo zdravje, njihova otroška sila, njih glasen smeh? Zakaj niso krepki in rdečelični? Ko bi mogli vsaj vsak dan ven v prosto naravo, kjer se lahko svobodno naskakejo, se glasno nasmejejo, se nasitijo svežega čistega zraka in najedo črnega kruha! A malo je tistih izvoljencev, ki imajo sorodnike, znanca ali dobrotnike, da jih vzamejo vsaj za — pastirčke. Vsi ostali so obsojeni, da prežive ves prosti čas med mestnim zidovjem.

Nekatera napredna mesta so si znala tudi tu pomagati. Dunaj n. pr. ima danes že med mestnim zidovjem na stotine otroških igrišč in plitvih kopališč, kjer se deca svobodno kreta skozi cele počitnice. Tako je predvsem proletarskemu otroku dana možnost radostnega izživetja v prosti naravi. Veliki kompleksi bivših dunajskih mestnih parkov so spremenje-

ni v prostore, vredne »stoletja otrokovega... Park, ki je ves omejen z ograjami, čez katere ne sme stopiti človeška noga, je namenjen izključno deci boljših stanov, ki jo povsod zasledujejo oči nadziratelja. Rok in obleke ne sme zamazati, kajti otrok mora biti čist in lep kakor punčka v izložbi. Prisiljene kretnje, pritajeno in puhlo govorenje, hinavsko klanjanje — to so »cvetke« — »mestne vzgoje«! Otroci ne sme biti otroci niti na prostem. Le pogledite po našem parku in videli jih boste!

Borba nenaravnemu otroškemu življenju, stisnjenemu po strogih pravilih omikane družbe v tesen okvir, je že davno napovedana! Skavti, gozdovniki in deloma Sokoli se zavedajo važnosti svobodnega gibanja v prosti naravi. Primitivno življenje v taborih jih utrjuje v samostojnosti in vsak spozna vrednost življenja v zajednici, kar je eminentnega pomena v mladinski vzgoji. Tudi mariborski skavti in gozdovniki taborijo čez počitnice. Žal so s tem zvezani stroški, ki jih delavski sloji težko zmorejo, zato so otroci širših plasti pri tem idealnem stremeljenju imenovanih organizacij eliminirani, kar je na škodo ravno najpotrebnejšim: proletarski deci.

Idealno bi bilo, da bi vzgojitelji bili z mladino v stikih tudi v počitnicah. Kratke ekskurzije v okolico bi razbremenile starše, ki so zaposleni, da nimajo časa posvečati dovolj pažnje vzgoji svojih otrok. Dobro bi bilo, če bi mestna deca prišla v stike s kmečkim ljudstvom, s kmečkimi otroci, da spozna — v kolikor pač more otrok zaznavati — kmečki trud in napor, s katerim pridobiva vaščan svoj črni košček kruha. Nagon po lastnem udejstvovanju, po delu, se z vsilo zbudi v otroku, ko vidi, kako vse okoli njega hiti po opravilih. Tudi on hoče pokazati, kaj zmore: vzame lopatico, grablje in vile, — ter hajd na polje in travnik! Vse, kar pogreša v mestu otroška duša in telo, najde na deželi, sredi proste narave.

Zato imajo prav oni starši, ki pošljejo svoje otroke vsaj za par tednov na deželo!

Kako gre deklicam u Pohorski koloniji

Čitale smo z zanimanjem »Večernike«, v katerem je nekdo popisal našo kolonijo. Mnogo lepega je napisal, vse je tako pisal je kaj dosti o dečkih, a pozabil je čisto na nas deklice. Tudi me smo tu in zato se same oglašamo. 28 nas je in dve gospodični za nadzorstvo. Obe sta dobri z nami, ena ima očala, druga pa ne. Prva dva tedna smo prenočevale v vasi v šoli in komaj smo čakale, da smo se selile na posestvo, ker tu je mnogo, mnogo lepše. Imamo prav lepe, svetle spalnice v novem poslopju. Poleg nas spe v mali sobici gospodične in prav pri nas še naša kuharica, katero imamo zelo rade, posebno pri obedu, ko nam pride z velikim loncem razdeljevat jedila. Da bi vedeli, kako zna dobro kuhati! Vse se redimo, tudi one so zdaj pri dobrem apetitu, ki so bile spočetka izbirčne. Medu in Metka, ki sta prve dneve vsled domotožja kar obupavali, sta zdaj vedno pohvaljeni, kako sta pridni pri jedi in kot rediteljici. Večkrat praznujemo godove in dobimo torte. Desanka se ni hotela nobeni zameriti, pa jo je razdelila na 28 kosov, tako da smo jo vse pokusile. Pretekli teden smo praznovali naše Anice in Nuške, katerih imamo kar štiri. Na predvečer so nam napravili dečki bakljado in godbo z raznimi pihalnimi in ropotalnimi instrumenti, prižigali so bengalični ogenj in spuščali v zrak rakete. To je bilo lepo! Gospod Dimnik nam je pripravil gugalnico in kroge, preskrbel žoge, skakalne vrvice in metalne obroče. On večkrat uganja neumnosti z nami, tu se mu vse smejimo. Tudi risal nas je enkrat in kako! Rade ga imamo, kadar je dobre volje, če pa opazi kak nered, je pa strog in hud, da se ga kar bojimo. Fotografirali so nas tudi. V sredo dobimo slike. En fant, Ankerst se piše, ima tudi apa-

rat, pa se za nas ni zmenil. Saj bi mu slike plačale!

Večkrat imamo obiske. Vsem zelo dopade pri nas. Neko nedeljo sta bila dva prijazna doktorja iz Celja. Eden teh gospodov nas je večkrat fotografiral in objubil slike. Pravijo, da je zdravnik, ki je bil že v Ameriki. Oljubil nam je kinoaparati, ki bo pa za nas žal prepozno prispel. Tudi gospod doktor Leskovar je bil pri nas in nas opazoval, ko smo večerjale. Pokusil je našo večerjo, prazenje in brusnice in zdelo se nam je, da mu je ugajalo. Njegova kuharica gotovo boljše ne kuha. Gospod župan dr. Juvan in prejšnji župan g. Grčar, mestni zdravnik dr. Novak in še en drug doktor z brado so nas tudi obiskali. Vsi ti gospodje so lepo rejeni, ker se jim gotovo dobro godi.

V sredo v jutro bomo odšli, ker pridejo novi otroci. Škoda, da je tako hitro minul ta čas. Rade bi še ostale. Pa bomo prišle zopet prihodnje leto. Takrat bo baje še lepše, ker bo vse dozidano in postavljeno novo poslopje in večje število otrok. Zopet bomo nabirale jagode, borovnice in maline ter se solnčile ob potoku. To bo prijetno! Gospodu, ki nas bo prišel obiskat in popisat, pa priporočamo, da takrat ne spregleda naš deklice. — Micika.

Odhodnici

priredi jutri, 1. avgusta, ob 8. zvečer, na vrtu Nar. doma Udruženje jug. narodnih železničarjev in brodarjev, podružnica Maribor, svojim tovarišem od kontrole dohodkov, ki so pemeščeni v Beograd. Odhodnici se bodo pridružili tudi magdalenko Olepševalno društvo, Sokol in Udruženje činovnikov, sodelovala pa bo sta pevski zbor in godba »Drave«. Ob slabem vremenu bo odhodnica v veliki dvorani Nar. doma. Vabljeni vsi prijatelji, da pridejo v čim večjem številu. — Odbor UJNZB. —

Mariborski in dnevni drobiž

Poljsko odlikovanje mariborskega mestnega komandanta.

Komandantu mesta Maribora, g. generalu Živku Stanisavljeviču, je podelil predsednik poljske republike najvišji poljski red »Polonia restituta« II. stopnje. Čestitamo! —

V nedeljo, 4. avgusta, na Klopni vrh!

Ta dan proslavi mariborska podružnica SPD končno dovršitev vseh del po večave »Koče na Klopnem vrhu« s primerno planinsko svečanostjo. Ob 10. dop. bo daroval predsednik Aljaževskega kluba SPD g. prof. dr. A. Jehart sv. mašo na prostem ter blagoslovil zgradbo. Nato sledijo slavnostni in pozdravni govori ter neprisljuna planinska zabava z raznovrstnim sporedom. Za dobro jed, pijačo, postrežbo in pristno planinsko zabavo bo kar najbolje preskrbljeno. — Proslava se bo vršila ob vsakem vremenu. Zato naj morebitni oblaki na nebu ne zadržijo nikogar doma. Za one turiste, ki nameravajo v koči na Klopnem vrhu prenočiti, bodo na razpolago prav udobna ležišča. —

Otvoritev avtobusne proge Konjice-Oplotnica.

Mariborskemu mestnemu avtobusnemu podjetju je podeljena koncesija za prevažanje oseb iz Oplotnice v Konjice in nazaj. Kakor smo zvedeli, bo ta proga otvorena v soboto dne 3. avgusta. Ob sestavljanju voznega reda se je hvalevredno posvetila velika pažnja, da bo imel avtobus zvezo z vlaki Konjice—Poljčane in nazaj, ter na avtobuse, ki vozijo Maribor—Celje in nazaj. Obenem je mestna občina mariborska dobila tudi koncesijo za prevažanje pošte Oplotnica—Konjice in obratno, tako, da bodo Oplotničani dobivali redno dnevno svojo pošto. —

Avtbusni izlet na Plitvička jezera.

Pozivajo se vsi, ki so se dosedaj prijavili, da se sigurno udeležijo sestanka, ki se bo vršil v soboto 3. avgusta ob 5. popoldne, v pisarni mestnega avtobusnega prometa, Plinarijska ulica št. 5. — Razpravljalo se bo o programu potovanja ter o preskrbi prenočišč v poedinah mestih. —

K votlinam pri Hudi luknji

se toraj peljemo prihodnjo nedeljo okoli 6. zjutraj iz Maribora do Gornjega Doliča. Ker sem dobil mnogo vprašanj, kako dolgo bode trajalo raziskovanje, poročam, da samo en dan za one, ki se ne udeležijo natančne preiskave, kakor n. pr. kopanja itd., ki bo trajalo nedogleden čas. Oni, ki si hočejo votline le površno ogledati, se morejo torej vrniti še isti dan. Seveda se lahko tudi ženske udeležijo ekspedicije. Ravno kar sem dobil od Sv. Vida nad Valdekom pismo, da je pred kakimi 7 leti posestnik Jurij Mirkac vodil neko družbo v te votline, ter so našli v votlini Špehovki dve živi, do 50 cm dolgi živali, podobni prašičem. Bili sta popolnoma goli, rdečih oči, bele barve, kratkih nog in kratkega repa ter jako grbaste kože. Nenavadnih obiskovalcev sta se tako prestrašili, da sta stali nepremično in si jih je vsak navzoči lahko natančno ogledal. Upati je, da jih tudi sedaj najdemo. V Pilanci so tedaj tudi našli veliko okostje, ki pa ni bilo od sedaj živečih živali. Ekspedicija bo toraj na vsak način jako zanimiva. Odredil sem, da se bodo do nedelje napravile zasilne steze do votlin in toraj dohod ne bo pretežaven. Ne pozabite fotografskih aparatov in zanesljivih svetilk! — J. Pajtler.

Promocija.

Na graški univerzi je dne 26. julija promoviral za doktorja vsega zdravilstva g. Srečko Škerjanc iz Sv. Ruperta v Slov. goricah, sin dolgoletnega bivšega tamkajšnjega nadučitelja. Mlademu doktorju iskreno čestitamo!

Smrtna kosa.

Davi ob 8. je umrl v Mariboru v starosti 66 let g. Alojzij Maly, bančni ravnatelj v pokoji. Pogreb se bo vršil v petek, 2. avgusta, ob 16.30 iz kapele mestnega pokopališča na Pobrežju. Blag mu spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Karambol dveh kolesarjev.

Šofer Štefan Jaut se je v ulici »Ob brodu« hotel izogniti mestnemu škropilniku. Pri tem se je zaletel v kolesarja Antona Kocbeka iz Nove vasi. K sreči je ostalo le, pri manjših praskah, dočim sta obe kolesi močno poškodovani.

Deška ferijalna kolonija Podmladka društva Rdečega križa

dospe po enomesečnem letovanju ob morju (Kaštel Lukšić pri Splitu) v soboto, dne 3. avgusta z večernim zagrebškim osebnim vlakom (ob 22. uri) v Maribor, gl. kol. Stariši udeležencev kolonije se naprošajo, da jih pričakujejo na kolodvoru! —

Pri nagnenju k maščobi,

protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravno »Franc Jožefova grenčica« delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o presnavljanju zatrjujejo, da so dosegli z »Franc Jožefovo vodo« sijajne rezultate. Dobi se v vseh drogerijah in specerijskih trgovinah. 1.

Kaznišniške delavnice in državno uradništvo!

Pod tem naslovom smo čitali mariborski obrtniki v »Jutru« z dne 23. julija pod mariborskimi novicami članek, v katerem se slabše situirani državni nameščenci jočejo za starim privilegijem, ki je obstojal v tem, da so smeli dajati svoje obleke, obutev in pohištvo v izdelavo tukajšnji drž. moški kaznilnici, kjer so dobili te izdelke po neprimerno nižji ceni kakor zunaj. Kar se tiče privilegija samega, je obrtnikom v Mariboru zelo dobro znano, da se je isti razširil šele po prevratu in zavzel neke državne uslužbenec, temveč je vsak državni uslužbenec pomagal vsem svojim sorodnikom, znancom in prijateljem do te sreče, ter se je drž. moška kaznilnica v Mariboru spremenila na ta način v zadnjih letih v pravcato industrijo. Kar se tiče nizkih cen raznih izdelkov v drž. moški kaznilnici, lahko trdimo, da je to prekoračenje predpisov, katere tudi mi obrtniki prav dobro poznamo. Tako je izšla že leta 1922 okrožnica oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani vsem obrtnim oblastvom I. stopnje, v kateri je med drugim naredba avstrijskega justičnega ministrstva z dne 12. aprila 1885, po kateri morajo kaznilnice v ublažitev konkurence malim obrtnikom kolikor možno izenačiti cene izdelkov in delovnih moči za zunanji promet, s katerim morajo računati prosti obrtniki. V isti okrožnici čitamo dalje: avstrijsko justično ministrstvo je z razpisom 3. junija 1886 v varstvo malega obrta posebno na sedežih kaznilnic, poslednjim prepovedalo prevzemanje in izročitev naročil za zasebne stranke, kakor tudi nadrobno prodajo zavodovih izdelkov posameznim odjemalcem. Ti predpisi glede kaznilnic se morajo konsekvntno in analogno uporabljati tudi glede poboljševalnic. Ti predpisi, ki so vnešeni v še danes veljavni obrtni zakon in obrtni red, bi se morali torej tudi še danes upoštevati. — Priznavamo, da drž. uradništvo in uslužbenstvo ni najbolje plačano, vendar sme vsak od njih računati s fiksno mesečno plačo, dočim ubogi obrtnik gleda skozi vrata, odkod mu bo prinesla stranka delo ali zasluženi denar. Razven tega je Maribor obmejno mesto, kjer trpi obrtništvo še vsled prekomernega tihotapljenja raznih obrtniških predmetov. Končno pribijemo še dejstvo, da se je doslej tega privilegija posluževalo le boljše situirano uradništvo, kajti v kaznilnici se oddaja vse proti gotovemu plačilu, česar slabše situirani uslužbenci ne zmorejo, ter so se vsled tega zatekali le k malemu obrtniku, ki jim je dajal svoje izdelke na broke. Tega privilegija so se posluževale tudi razne oblasti, ki so dale izdelovati v drž. moški kaznilnici razna mizarska, pleskarska, slikarska, tapetniška, knjigoveška, krojaška, čevljarska i. d. dela, namesto da bi podpirale domačega obrtnika davkoplačevalca.

Vsled tega pozdravljajo mariborski obrtniki ukinitve obrtniških poslov v drž. moški kaznilnici ter zagotavljajo, da se bodo z združenimi močmi branili proti preklicu te ukinitve, ali pa da se omeji toliko, da bo to delo služilo le v podporo najrevnejšim slojem državnih uslužbencev.

Čevljarska obrtna zadruga v Mariboru, Zadruga krojačev in sorodnih obrtov v Mariboru, Mizarska zadruga v Mariboru, Zadruga slikarjev, pleskajev, podobarjev in pozlatarjev v Mariboru. 1813

Šmartno na Pohorju

Glavna gmota vzhodnega Pohorja je pohorskim izletnikom zavoljo tega malo znana, ker je nad 5 km južno oddaljena od glavne prometne žile tega pogorja. Veliki vrh, tudi župnik ali celo Fajmošter imenovan (1347 m), se spušča v več položnih, širokohrbnih obronkih v jugovzhodni in v južni smeri nizdol, potapljač se na eni strani v širno Dravsko polje, na drugi strani prehajajoč v ljubke, vinorodne hribočke ob Dravinji in Oplotnici in ob cesti, ki pelje iz Konjic v Slov. Bistrico. Na obtem koncu enega izmed teh odrastkov, in sicer onega, ki se severno od Slov. Bistrice v smeri na Pragersko in Polskavo poizgublja v Dravsko polje, se razprostira mično gorsko selce, vas in cerkev sv. Martina. Šmartno na Pohorju; samo deset pohorskih hramov; med njimi štiri gostilne, dve trgovini, šola, župnišče, kaplanija, pod vaško lipo lična kapelica sv. Martina in galsilni dom.

Kraj je i pokrajinsko i zgodovinsko zanimiv, pa tudi v tujskoprometnem oziru važen in znamenit, a nekoliko bolj znan šele, odkar vihra nad zavetiščem počitniške kolonije mariborske, stoječem na gozdnem robu ob duhtečem travniku, naša trobojnica.

Cerkev, stara in zidana v istem času in istem slogu kot sosedne cerkve sv. Areha, sv. Urha, sv. Petra na Htinju in sv. Treh kraljev tik pod Vel. vrhom, obdana od tajinstvenega miru zamišljenega pokopališča, ograjenega s starim obzidjem, nas spominja s ploščo, ki je vzdignjena v južno cerkveno steno, na one čase, ko so po cestah, vodečih okoli Pohorja in deloma tudi preko njega, korakale težko oborožene zmagovite rimske legije. Starogrški traški pesnik Orfej brenka tu na svojo pljunko tako omamljivo, da ga najbolj divje zveri, v zboru okoli njega zbrane, vse zamaknjene in mirno poslušajo. Pod to podobno, ki ima svoj original v rimskih ostankih v bližnjem Ptuj, pa izve iz nagrobnega napisu, kdor razume latinski, da je ta kamen stal na grobu vojaka Avrelia Landinona, ki je služil v prvi Asturijski kohorti iz Španije. Samo nekaj mnud od vasi oddaljeno, ob poti, ki je skrbno saznamovana in pelje na Pohorski greben k »Mariborski« in »Ruški«, še danes lahko gledaš sledi starorimskega kamnoloma, kjer so pred skoro dva tisoč leti lomili pohorski mramor, ki so ga vozili na težkih tovorih doli v Peto-vijo, Celeio in druga sosedna rimsko-keltska mesta, da jih krasi s svetišči, da si zidajo palače, da postavljajo spomenike in »Mitreje«, kakršne še sedaj lahko gledamo v muzeju v Ptuj in na Hajdini. V zid župniškega vrta, ki se drži pokopališča, je bilo vzdignanih več kamnov iz rimskih časov z napisi; enega izmed njih je izdelal neki vseučiliški profesor iz Gradca in ga je tjakaj odnesel; dva pa sta vložena tako, da se njuna napisa, ker se nahajata v notranjosti zida, ne moreta čitati.

Cerkev sv. Martina, onega, ki iz mošta dela vino, vabi k molitvi in pobožnosti, pa tudi k premišljevanju o naši preteklosti. Tu leže pokopani trije mašniki, župniki, in predstavljajo z besedilom svojih nagrobnih napisov tri dobe našega narodnega razvoja. Prvi je dobil latinski, drugi nemški, tretji, Jakob Vošnjak, pa leta 1961. slovenski napis; besede Parochus, Pfarrer, Fajmošter, župnik izražajo potek onega razvoja.

Iz vasi (815 m), ki je ravno sto metrov nižja kakor Ribnica, najvišja vas na severnem pobočju Pohorja, pelje bela cesta, za vsakršen avtomobil u-

porabna, sredi njiv, travnikov in senožeči, potem skozi borovje in smrekovje, pa tudi še druge poti in steze višje gori na Pohorje; ob ljudski šoli pa vodi na takozvani Vrbekov kogelj mehka stezica na krasno razgledno točko. Od tod se nudi začudenemu tujcu tako obširen, raznovrsten, na eni strani impozanten in veličasten, na drugi strani zopet tako mil in ljubek pogled, da lahko tekmuje z onim, ki ga uživamo z oble planje na Velikem vrhu. Širno Dravsko polje, posejano z mnogimi vasi in s Ptujem v ozadju, Slovenske gorice, sevaioče od Vurberga dol do Ormoža, Haloze s Ptujsko goro v ospredju in z Rogaško v ozadju, Boč, Ivanjščica in raztegnjenost hrvaškega Slemena; Vitantjska gorska vrsta s Paškim Kozjakom, s Stenico in Konjiško goro na eni strani, na drugi strani nepregledne šume na podolgovatih hrbtih in obronkih vzhodnega Pohorja s cerkvami sv. Urše, sv. Urha, sv. Treh kraljev in sv. Areha, z Mariborskim in Ruško kočo, pa cela vrsta velikih belihramov, ki zde, do tisoč metrov visoko, sredi gozdov na solčnih porobkih, obdani od svetlih njiv, travnikov in sadovnjakov; vsa ta pestra slika združuje v sebi ljubkost in milikavnost, združeno z veličastnostjo in grandioznostjo. Spodaj pod vasjo, polno solnca, svežega gorskega zraka in noč in dan božano od lahnega vetra, šumi v grabi v smeri proti Slovenski Bistrici pohorski potok Devina, ki tvori majhen ribnik, za kopanje pripraven, pa tudi zanimive brzice, slapove in kaskade, »Neveški šum«, v malem to, kar je ob Lobnici »Veliki šum.«

Šmartno na Pohorju je tista točka, mimo katere se da vznožje in glavni greben Pohorja (»Ruška« in »Mariborska«) najlažje zvezati s cesto, primerno tudi za vožnjo z avtomobili. Treba je samo od Bojnine mimo sv. Urše do Žigartov, dobre tri kilometre, nadelati cesto in cerkev sv. Areha bo lepo zvezana s sv. Martinom, pod kojega okrilje itak spada.

Dalekosežni projekti glede ureditve počitniške kolonije na Šmartnem na Pohorju, še bolj pa projekt zgraditve avtomobilske ceste do Ruške koče obeta tej pohorski vasi sijajno bodočnost v tujsko-prometnem oziru.

Dr. Fr. M.

Brezplačna operacija

V Stockholmu je izvršil neki bogat trgovec s premogom goljufijo, ki je izzvala v vsej javnosti veliko vznemirjenje. Trgovec je prišel ves potrt in skrajno siromašno oblečen k nekemu znanemu zdravniku, ki ga je prosil, da naj bi brezplačno operiral njegovo ženo, češ, da je reven privatni uradnik in še trenutno brez službe. Doktor je res izvršil operacijo in se še na drug način pobrigal za tega »bednega privatnega uradnika.« Nekaj dni kasneje pa je doktor srečal svojega novega znanca z njegovo ženo ravno v trenutku, ko sta prihajala iz elegantne restavracije. Informiral se je potem, kdo je ta človek in na svoje veliko presenečenje zvedel, da je velik bogatin. Doktor je vložil nato tožbo in zahteval od njega odškodnino. Trgovec je bil seveda tudi obsojen v plačilo. A to še ni bilo vse; izključili so ga potem vrh tega tudi iz vseh društev in se je sploh onemogočil v družbi. Zakaj je izvršil to goljufijo, za enkrat še ni ugotovljeno. Kaj je pravzaprav nameraval s tem, je vsem velika uganka.

Beraški hipermodernizem

Pri neki tramvajski postaji v Milanu je množica ljudi čakala na tramvaj št. 22. Ljudje so postajali že nestrpni, ker ga tako dolgo ni bilo. Nenadoma so zaslišali obupno stokanje. Okrog 20 let star mladenič se je naslonil na poulično svetiljko in zdrnil na tla. Postal je nezavesten. Med tem je prišel tramvaj. Ljudje se niso zmenili zanj, ampak so posvetili vso pozornost nezavestnemu mladeniču. Bil je blede, lice drobno. Polagoma je odprl oči in zastokal: »Že štiri dni nisem nič zavžil.« Ljudje so pričeli segati v žepe in mu dajati denar. Mladenič se je hvaležno smehljaj. Dva gospoda sta ga previdno dvignila ter odpeljala v mlekarino, kjer sta mu kupila še mleka in kruha.

Zvečer istega dne je eden od teh gospodov pred neko pekarno videl veliko gručo ljudi. Radoveden, je šel bližje in je prišel ravno v trenutku, ko je izročil pek nekemu ubogemu mladeniču velik kos kruha, ljudje pa so mu stiskali v žep denar. Bil je isti mladenič kakor dopoldne. Postal je nezavesten in je pripovedoval, da že 4 dni ni nič zavžil.

Gospodu je postal mladenič sumljiv. Zato mu je neopaženo sledil, dokler ni mladenič obstal pred neko mesarijo, ki je bila polna strank. Gospodinja so nalagale v torbice krvavice in jetrnice. Kar je neka ženska prestrašena zakričala na ves glas. Neki mladenič se je zgrudil na pragu. Nezavesten, usmiljenje, denar. Ponavljali so se enaki prizori, kakor že dvakrat poprej. Tu je nenadoma pristopil k mladeniču stražnik in ga vprašal: »Kedaj ste zadnjič jedli?« Ljudje so pričeli na glas godrnjati. Kako je mogoče postopati tako surovo s takim siromakom? Toda, tem večje razočaranje pa so doživeli vsi, ko je stražnik iz žepov mladeniča privlekel ščetko za zobe, velik kos čokolade, celo škatljo cigaret, par novih svil-nih damskih nogavic, škatljo kreme za čevlje in 262 lir v gotovini.

In mladenič bi pri tem odkritju kmalu v resnici padel v nezavest.

Rešil sina, sam utonil

Mehanik Grubeljer je napravil s svojim 12-letnim sinom izlet v okolico Pariza, da bi tamkaj lovil ribe. Ko je sedel na obali in ribaril, se mu je trnek zataknil. Sin je takoj skočil v vodo, da oprosti trnek. Pri tem pa se je spodtaknil, nakar je padel in ga je deroča voda odnesla s seboj. Preplašeni oče se je takoj pognal v valove, na pomoč pa so prihiteli še drugi s čolnom. Očetu se je še posrečilo, da je spravil nezavestnega sina v čoln, njemu pa so nato moči že tako opesale, da ga je zgrabil tok in je utonil. Čeprav so ga dolgo iskali, vendar njegovega trupla niso našli. Ko so spravili sina k zavesti in je zvedel za žalostno novico, je hotel tudi on za očetom v smrt, kar pa so ljudje preprečili.

Aljehinovi ogromni honorarji

Svetovni šahovski prvak dr. Aljehin je podpisal pogodbo, da bo med triurnim poletom med Los Angelesom in San Franciskom odigral osem partij šaha in sicer tako, da šahovske deske sploh ne bo imel pred seboj. Njegovi nasprotniki se bodo nahajali med igro nekje med obema imenovanimi mestoma. Aljehin pa se bo sporazumeval z njimi brezžičnim putem. Za to svojo mojstrsko del bo dobil nič manj kot 50.000 dolarjev.

Sport

Sportni dogodki

V Mariboru bo prihodnje nedeljo po daljšem času zopet nogometna tekma. Rapid je povabil graški Sturm za 4. avgust v Maribor. Graška moštva so mariborski publiki dobro znana. Z lepo fair igro so si pridobila simpatije Mariborčanov. Zato so vse tekme graških klubov v Mariboru dobro obiskane. — Prvo-razredno dunajsko profesionalno moštvo WAC namerava v avgustu prirediti po Jugoslaviji manjšo turnejo. WAC namerava gostovati tudi v Mariboru. Obrnil se je na Rapid, ki bi bil pripravljen povabiti slovite Dunajčane za eno tekmo v Maribor. Drugi dve tekmi bi odigral WAC v Ljubljani. Radi visokih gmočnih zahtev pa je le težko verjetno, da bi kateri ljubljanski klub pristal na gostovanje profesionalnov. Pri obojestranski popustljivosti pa bo morda le prišlo do izvedbe gostovanja WAC v Mariboru in Ljubljani. Za Maribor je predviden 15. avgust. Vsled neugodnega vremena publika o priliki gostovanja FAC ni prišla na svoj račun, zato bi bilo želeti, da topot uspe prizadevanje Dunajčanov. — Beograščani se še niso spoprijaznili z nedeljskim porazom BSK v Zagrebu. Obdolžujejo JNS, da je z anulacijo demoraliziral moštvo BSK. — Zmaga naše reprezentance v Parizu ima tudi svoje slabe strani. Francozi so namreč uporabili priliko in »kaprali« naše igralce. Trije odlični igralci: Dobrijević, Bora Popović in Colnago že zapuščajo našo državo. Francija nam je odvzela že 10 reprezentativnih igralcev. Ta »izvoz« bo treba preprečiti, sicer bomo kmalu brez naših najboljših igralcev. — V Beogradu se nadaljuje hazena prvenstvo. Jugoslavija je v izborni kondiciji. Preteklo nedeljo je porazila Zašk 13:1 (4:1). — SK Ptuj se marljivo pripravlja na proslavo desetletnice svojega obstoja. Program jubileja smo na kratko že priobčili. Razen že omenjenih prireditev se bodo vršile tudi plavalne tekme. SK Ptuj je v lahkootletičnih panogah v mariborski oblasti na vodilnem mestu. Njegovi atleti so z uspehom startali že po vseh večjih mestih naše države. Udeleževali pa so se tudi v inozemstvu, na Dunaju in v Innsbrucku. Zato bo tudi višek prireditelav lahkootletični meeting. Plavalne tekme bodo meeting samo še dvignile. SK Ptuj je prvi izmed naših klubov, ki spaja tekmovanja na suhem in v vodi. Da se bodo Mariborčani zamogli udeležiti prireditev, bo preskrbljeno za pomnožen avtobusni promet med Mariborom in Ptujem, na kar že danes opozarjamo mariborske sportnike.

Sokolstvo

Sokol v Mariboru se poslovi od premeščenih bratov železničarjev v četrtek 1. avgusta, ob 20. uri pri seji-odhodnici, ki se bo vršila v spodnji mali dvorani Nar. doma. Po kratki seji se priključijo vsi navzoči odhodnici na vrtu restavracije Nar. doma, ki jo priredita odhajajočim Udruženje jug. narodnih železničarjev in magdalensko Olepševalno društvo ob zvokih godbe in pewskega društva »Drave«. Vabimo članstvo k čim večji udeležbi.

Najstarejša šahovska deska

V Braabyju na Danskem so našli nedavno šahovsko desko s figurami, ki je stara že več tisoč let. Šahovska deska je ležala v stari grobnici in je bilo na njej 32 črnih in belih kamnov, ki po mišljenju arheologov predstavljajo šahovske figure.

Velika poletna okazijska prodaja!

do 15. avgusta 1929. — Vsak posamezen par čevljev se bo prodajal pod nakupno ceno. Neverjetno nizke cene! — Oglejte si izložbena okna! **Tvrdba Josip Waidacherjev nasl. V. WREGG, MARIBOR, Slovenska ul. 6**

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 130

»Zdaj sva sama,« je dejal nato Veliki Vrag; »govorite! Kaj mi imate povedati? ... Predvsem vas naj opozorim, da sem zapleten v vojne operacije, ki bodo trajale dolgo časa, če je volja hudičeva, mojega patrona; zaradi tega bi moral obžalovati, da mi ni mogoče storiti za vas proti Benetkam niti najmanjše reči.«

Roland je zmajal z glavo in se zaničljivo nasmešnil.

»Pomirite se,« je dejal, »in bodite brez skrbi; vaju sem, opraviti sam vsako zadevo. Kadar se vrnem v vojvodsko palačo, stopim vanjo po svoji lastni volji, ne pa s tujo pomočjo.«

»Bogme! Všeč ste mi, ko govorite tako, in ne prikrivam vam, da vas visoko cenim; veselilo bi me, če prevzamete kako višje mesto pod mojim poveljstvom.«

»Ubogati sem vaju samo sebe edinega,« je odgovoril Roland, »toda zahvaljujem se vam za predlog, ki mi ga stavite, in za velikodušno misel, ki vam ga je ydahnila.«

»Česa torej želite od mene?« je dejal Ivan de Medičis začuden.

Roland je za hip premolknil, da zbere svoje misli.

Zunaj se je hrup razvrata, pohote in pijanosti polegatel ter se izpreminjal v zamolklo mrmranje, ki ga ni mogoče popisati z besedo.

»Ivan de Medičis,« je izpregovoril Roland, »vi ste vojščak in ne diplomat; svet se vas boji, ker imate armado, ki gre slepo za vami v boj, in ker se da po vaših dosedanjih vojnih činih sklepati, česa ste sposobni; toda vi morate ostati veliki vojak, kakršni ste; kakor hitro se spustite v spletke, je vaša glorijska izgubljena.«

»Kdo vam pravi, da hočem spletkariti?«

»Da, da, to vam hoče nekdo predlagati.«

»Kdo neki?«

»Dož Foscari.«

»Aha!« je dejal, »dož Foscari, in se zamislil.

»Med menoj in Foscarijem,« je povzel Roland,

»je borba na življenje in smrt; Ivan de Medičis, prihaja vas prositi, da ostanete nevtralni med nama dvema.«

»Izrazite se natančneje,« je dejal Veliki Vrag hladno.

Roland je občutil ta nepričakovan hlad njegovega glasu; natiem se je moral vprašati, ali ne prihaja prepozno. Plamen grožnje se je zasvetil v njegovih črnih očeh.

»Prav jasno vam hočem razložiti položaj,« je odgovoril sobesedniku, »tako da se boste lahko odločili, za koga se potegnete.«

»Poslušam vas Kandiano.«

»Foscari je pahnil mojega očeta v strašno trpljenje; Foscari je vrgel mene v beneške temnice, kjer sem preživel šest let; Foscari mora biti kaznovan, on in njegovi sokrivci...«

Roland je govoril te besede z glasom polnim tolikega sovraštva, da se je Ivan de Medičis stresel in vzkliknil:

»Pri vseh rogatih hudičih, nerad bi se štel med vaše sovražnike!«

»Vsi, ki bodo podpirali moje sovražnike, bodo moji sovražniki,« je odgovoril Roland. »Nadaljujem. Začel sem proti Foscariju in njegovim sokrivcem vojsko brez pardona. Ali poginem jaz, ali poginejo oni; drugega sredstva ni. Dočim pa jaz marljivo izpodkopavam Foscarijevo moč med preprostim ljudstvom in med mornarji beneškega pristanišča, razmišlja on o tem, kako bi si pridobil zaveznikov za obširna podjetja, ki bi ga spravila, ako se mu posrečijo, izven dosega mojih rok... In prvi izmed zaveznikov, na katere misli, ste vi, Ivan de Medičis...«

»Kako veste to? ...«

»Foscari vam je poslal poslanca, nekoga, ki ga dobro poznate...«

»Koga neki?«

»Petra Aretina.«

»Petra! Dobrega Petra! ... Veselilo me bo, če ga zopet vidim; zelo ga pogrešam...«

»Ne boste ga videli; prijel sem Petra Aretina. Izvedel sem tajnost poslanstva, ki mu je poverjeno, spravil ga na varen kraj, in zdaj prihajam sam namesto njega k vam.«

»To ste storili?!«

»Da, Ivan de Medičis, to sem storil.«

»In kaj takega mi pridete povedati? Predrznosti vam ne manjka, to vam moram reči!«

»Ivan de Medičis, je dejal Roland, predrznost je edino bogastvo, ki mi je ostalo.«

»In pravite, da veste to, kar mi je imel Pietro Aretino povedati?«

»Da, in to vam hočem ponoviti z istimi besedami, ki vam jih je imel Aretino sporočiti od Foscarija; samo da jih bom nekoliko okrajšal ter jim

odvzel vse tisto umetno okrasje, v katero bi jih bil on gotovo zavil. Foscari se hoče polastiti Italije in napraviti iz nje eno samo kraljestvo. Predlaga vam, da združite svojo armado z beneško in z beneškim brodom, ki bi pomagalo izkrcavati vojaške čete na obrežjih drugih držav ter bi odbijalo tujce, ako bi se kateri upiral tej kombinaciji. Ko bi bila podjarmljena vsa Italija, bi vladala obadva, on na severu z Benetkami ali Milanom kot prestolnico, vi pa na jugu v Rimu ali Napolju. Tak je njegov načrt v kratkih besedah; takšno je zavezništvo, ki vam ga ponuja Foscari. Kaj mislite vi o tem?«

»In če vam povem, kaj mislim o tem, ali mi obljubite, da izve Foscari moj odgovor tako sigurno kakor sem jaz izvedel njegovo ponudbo?«

»Gotovo, naj si bo vaš odgovor kakršenkoli. Nič mi ni bilo lažjega kakor prikriti vam dožvevo ponudbo.«

»Začuden nad mojim molčanjem, bi mi bil poslal drugega poslanca.«

»Morda. Toda bodisi tako ali tako — verjemite mi, da ob svoji vrnitvi v Benetke ne bom manj pošten, nego sem tukaj. Zato lahko govorite povsem odkritosrčno.«

»Naj bo. Načrt Foscarija se mi zdi v svoji celoti velikolep; njegova misel je genialna, in škoda bi bilo, če njegovega uresničenja ne bi podpiral človek, kakršen sem jaz. Načeloma torej sprejemam ponudeno mi zavezništvo. To torej sporočite Foscariju kot moj odgovor.«

»Ali je to vse.«

»Za danes vse. Da se z dožem definitivno dogovoriva, je potreba, da se sestaneva osebno. Kdaj in kje da naj bi se vršil ta sestanek, to mu sporočim z brzim slom, ki ga pošljem k njemu v Benetke, in sicer najkasneje v treh ali štirih dneh. Še jutri pojedem preštudirat šibko točko Governolske trdnjave, da morem kombinirati naskok, ki se bo vršil pojutrišnjem. Potem sledi plenitev, ki bo trajala en dan... In takoj nato odpošljem svojega sla, ki ga boste prehiteli k večjemu za tri ali štiri dni.«

Veliki Vrag je govoril te besede s porogljivim glasom, ki ni ušel Rolandovi pozornosti. Roland je zaslutil, da mu snuje ta strašni vojščak zasedo. Toda ohranil si je mirno kri in resno lice, ne da bi tudi najmanjša gubica njegovega obraza razodevala kako razburjenje ali skrb.

Foscarijev predlog je bil res navdušil Ivana de Medičis.

(Nadaljevanje sledi)

Dve sobi

oddam v pritličju tik kolodvora, pripravi za pisarno ali obrt. Aleksandrova cesta 48. 1819

Stanovanje,

parketirano, obstoječe iz dveh sob in kuhinje oddam s 1. septembrom mirni družini. Naslov pove uprava »Večernika«. 1814

Sandale vseh velikosti,

živane kakor tudi damske, moderne sandale najboljše kupite ali naročite po meri v Mehanični delavnici čevljev in sandalov, Vrtna ul. 8. Maribor.

Skatljje

v vsaki velikosti in kakovosti izdeluje najbolje, najhitreje in najceneje Foto-Kompanija, Maribor, Gregorčičeva ul. št. 12. 1086

Uradnico

absolventinjo trgovske šole sprejme tukajšnje podjetje. — Slovenščina, srbohrvaščina, nemščina, stenografija, strojepis pogoj. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Uradnica korespondentka«. 1802

Obširno klet

v sredini mesta oddam s 1. septembrom v najem. Cenj. ponudbe pod »Klet 500« poslati na upravo »Večernika«. 1796

Sobo- in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Frano Ambrožič, Grajska ul. 2. 2281

Sedlarskega in ličarskega valenca

sprejemem takoj. Zglasiti se v Gosposki ulici št. 2 I., desno. 1838

Najbolj trpežne, elegantne in najcenejše

ČEVLJE

za gospode, dame in otroke izdeluje v svoji lastni delavnici

FRANC MIKL

Zaloga in izdelovanje čevljev

Maribor, Vodnikov trg 2

Tudi na obroke 1487

Samo par dni v Mariboru

Cirkus

Columbia

(Variate - Theatrale)

Krčevina, Tomšičev drevored

Svojo prvo veliko predstavo priredi 1. avgusta

Začetek predstave dnevno ob 8. uri. Prvorsten program s prvostanskimi artrsti in artistinjami. Ob nedeljah in praznikih bosta dve veliki predstavi in sicer prva ob 17. druga pa ob 21. uri. — Vse drugo je razvidno iz plakatov. Uprava.

1816

ZLATO
je naša
KAVA

ZATO
ima tudi
ZLATO
KOLAJNO
MEDO
Glavni trg 21

Lister in modne
hlače za pomlad

kakor tudi volneni suknjiči v vseh barvah dospeli, ter jih dobite v veliki izbiri v manufakturi 1289

I. Preac, Maribor, Glavni trg 13

Naznanilo!

Cenj. občinstvu si usojam naznaniti, da sem prevzel z današnjim dnem od g. Fr. Šunko, preje Jos. Trate

MESARIJO

v Novi vasi št. 6.

Prizadeval si bom cenj. odjemalce kar najbolje in ceneno postreči.

Za obilen obisk se priporoča

Jakob Wresnik

1818

Potrli neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog, ožir. brat, svak in stric, gospod

Alojz Maly

bančni ravnatelj v pok.

v sredo dne 31. julija 1929 ob 8. uri po dolgi močni bolezni in previden s tolažilni sv. vere, v 66. letu svoje dobe bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v petek dne 2. avgusta 1929 ob 1/2 17. uri iz kapele mestnega pokopališča v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 3. avgusta 1929 ob 1/2 9. uri v Franciškanski župni cerkvi.

Maribor-Fusine-Valtomana, dne 31. julija 1929.

Karolina Maly-Pugel, soproga,

Marilja Maly, svakinja.

Avgust Maly, brat.

ter vsi ostali sorodniki.

1800